

PETRI MARTINEZ **KILJUPUNKISTA** **MAAILMANMESTARIKSI**

TEKSTI: Riku Immonen **KUVAT:** Mika Pietilä

Vuonna 1971 syntynyt Petri Martinez sai jo syntyessään annoksen kamppailijan sielua. Hänen isänsä on kotoisin Boliviasta ja hänen äitinsä on suomalainen, sekoitus etelä-amerikkalaista kuumuutta ja suomalaista kylmyyttä. Varsin aikaisessa vaiheessa vanhemmat huomasivat, että heidän poikansa oli voimakastahaton ja kokeili jatkuvasti normaalin perhelämän rajoja. Vaikka Petrillä olikin hyvät edellytykset koulussa, hän vihasi rajattomasti auktoriteetteja ja rakasti säpinää. Urheilu oli aina Petelle tärkeä asia, vaikka urheilun kuri oli

hänelle vain yksi raja rikottavaksi. Lempinimen kaverailtaan saanut Putsi, oli yksinkertaisesti liian villi mihinkään muottiin. Pussiolut alkoi maistua jo nuorena poikana, joka ehkä jo entisestään laajensi räjähdysalttiin Putsin temmellyskenttää.

Kosketus kamppailunmaailmaan tuli jo nuorena virallisesti judo- ja jujutsuharjoituksissa. Epävirallisesti hän oli jo matsannut kadulla, antanut ja ottanut turpaan. Judoseurasta Putsi heitettiin ulos, kun hän löi toista harrastajaa

ja jujutsussakin kävi samoin, "kun meinasin käydä valkun nakkijonossa kunnan jurrissa." Vanhemmat lähettivät Petrin 14-vuotiaana Espanjaan, tuttavaperheeseen kesäksi lomalle. Sujuvasti espanjaa puhuva Putsi ystävästyivät isäntäperheen pojan, Rafaelin kanssa. Putsin uhoilut joutuivat heti testeihin, kun pojat päättivät lähteä merelle uimaan. 6 kilometrin matka pienen lahden yli oli hukuttaa Putsin, kun pojat ajautuivat kalastajien poisheittämiin verkkoihin. Putsi muistelee, että "Rafaelilla oli hauskaa, kun mä oli niin kusessa." Kova suustaan ollut

Nyt sitten siististi pojat, eikö?

Putsi selvitti pikku paniikin kalastajien verkkoviidakosta kuivalle maalle.

Rules are made to put you down
They laught at you when you are down
Can they survive if swapped around
Fight back dont give in
Punk-yhtye Exploited:n lyriikkaa.

Vaikka punk-yhteisö ja temmeltäminen olivatkin lähellä Petrin sydäntä, oli myös urheilutavan takaa mukana kuvioissa. Hän kävi yhdessä vaiheessa uimaseurassa harjoittelemassa 6-8 kertaa viikossa, jonne hän pyöräili n. 7km suuntaansa. Onpa Martinez päässyt kahdesti Guinnessin ennätystenkirjaankin osallistumalla kahdesti 100 x 100m uintiviestiin. Mutta kova asenne urheilussa merkitsi hänelle myös kovaa asennetta siviilissä. Kaljoittelu oli välillä pääasiallinen harrastus ja vaikka musiikki tuli mukaan kuvioihin, homma meni aina "urpouluksi", niin kuin Putsi tapane sanoa. Vuodet 1985-90 olivat Lepakko-aikaa, jossa "moshpittiä" Putsi hallitsi ilman paitaa, muiden lähinnä seuratussa keikkaa. Martinez painoi menemään yksin pitissä muitten antaessa tilaa irokeesipäiselle itä-Helsingin hurjalle. Välillä Putsi syöksyi rauhallisten peace-punkkien sekaan kädet pyörien. Martinezin jengi oli kävelevä järjestyshäiriö ja hänen sikaillijenginsä pilasi aina kaikkien illan.

1987-89 Putsi soitti rumpuja Punk-bändissä nimeltään Pillupiiparit. Bändin perimmäinen tarkoitus oli ilmeisesti soittaa punk-musiikkia, mutta se oli enemmänkin täydessä kännissä

suoritettu lavaperformanssi, jossa nähtiin kaikkea sikailua, lavalle X-asentoon sammumisesta aina sukupuolielimien paljastamiseen. Bändi yleensä heitettiin pihalle jo parin ekan kappaleen aikana. Nopein lavalta-ennätys oli puoli biisiä. Putsi myös lauloi bändissä rummutuksen ohella ja bändin logona toimi, mikä muu kuin kirkkovene, jossa oli "P:t molemmissa poskissa". Suomen Jee Jee rock-kirja valitsi yhtyeen Suomen kuvottavimmat bändinimet TOP 10:iin. Näin Putsi muistelee bändiaikansa: "Joltain vitun vegaaneilta pilattiin bileet ja oltiin vuoden iljetyslistalla". Putsille oli myös kova juttu Rumba lehden maininta, että Aussi-bändi Hard On'sia oli heitetty pulloilla lavalla, mutta Suomessa kuulemma näytetään vehkeitä lavalta. Tämä oli suora viittaus heidän bändiinsä.

Bändi teki sitten myöhemmin comebackin havuperseet nimellä. Nimi jouduttiin kuitenkin vaihtamaan, koska bändiin liittyi kaksi naista. Nimi muuttui Häpyreiksi. Studioaika heltisi kovan anonnan jälkeen, sillä Pillupiiparit olivat kovassa maineessa. Comeback levytys lähti käyntiin hyvissä merkeissä, mutta lopulta oluen ottamisen jälkeen studio pantiin sekaisin ja rumpuun kustiin. Tunnetun Rytmihäiriön lämpöpariksi Pillupiiparit ylsi kerran, mutta vain salanimen Vittuviikarit avulla. Piipareilla olikin porttikielto lähes joka paikkaan, mutta sehän ei nokkelia kavereita estänyt. Tämäkin keikka päättyi sitten lavalta poistoon.

Pahimman rellestysajan jälkeen Putsi oli eräänä aamuna kavereittensa seurassa, jotka

pelasivat koripallojoukkueessa. Cooperin testiä juoksemaan Siilitien urheilukentälle tulleet joukkueen kaverit naureskelivat, että "tule Putsi juoksemaan, et takuulla jaks". Martinez provosoitui haasteesta ja meni lähtöviivalle farkut jalassa ja irokeesi päässä tököttäen. Kun lähtö kajahti Putsi säntäsi kärkeen ja joukkueenvalmentaja, erään koripalloilijan isä, huusi naama punaisena, että "ette jumalauta anna ton punkkarin voittoa". Putsi pesi koko joukkueen hirveellä tahdolla juosten 3500 metriä farkut jalassa pikku krapulassa. Martinezilta lähti nivusista nahkaa ja hän oli pitkään kipeänä, mutta sinne jäivät koripallojoukkueen pojat pölyä nielemään.

Näihin aikoihin Martinez oli koe-eläinlaboratoriossa töissä ja "lainasi" rottia kotieläimikseen. Rottien valintaa Martinez perusteli näin: "rotat juo suusta, ne syö jämat, ne oli helppo". Putsi kiintyi yhteen rottaan niin, että kuljetti tätä mukanaan. Lemmikkirotta ristittiin Jimiksi. Rotta roikkui mukana menossa ja kun isäntä otti huikkaa, otti Jimikin. Raskaan illan jälkeen Jimi makasi krapuloissaan isännän takintaskussa, kun se ei enää jaksanut roikkua. Loppujen lopuksi Jimi kuoli viinaan, mutta Martinezin ilmoittautuessa thainyrkkeilyn alkeiskurssille, Jimi ei ollut vielä liittynyt taivaallisiin ilmavoimiin, vaan haisteli thaisalin tuoksua isäntänsä olkapäällä.

Thainyrkkeilyn maahantuoneet veljekset Janne ja Kai Mustonen olivat jakamassa Ruskeasuon lähistöllä ostoskeskuksessa alkeiskurssimainoksia, juuri perustettua Helsinki Thaiboxing Clubia mainostaakseen. Mustokset huomasivat Putsin remujengin ostoskeskuksessa ja toivovat mielessään, "ettei nuo jätkät tule sinne häiriköimään". Martinezin piti mennä alun perin Savateen, koska hän oli kuullut, että se on kovin laji, mutta kun sitä ei ollut saatavilla, hän meni seuraamaan thainyrkkeilyn alkeiskurssinäytöstä. Näytöksessä Janne Mustonen potki tyynyihin ja Putsi katsoi, "ettei tuo mitään kovaa potki."

Thainyrkkeilyharrastus alkoi sitten ja Martinez muistaa aina tehneensä asiat omin päin. Hän muistelee alkuaita: "Mul meni super kauan et tajusin. Kaide veti puujalan, koko kesänä en voinu mennä kyykkyyn. Niemisen Marco veti vasemman jalan potkulla ilmat. Kävin polvillani." Kaide eli Kai Mustonen oli kova auktoriteetti Martinezille, mutta osasi antaa myös löysää auktoriteettivastaiselle Putsille. Treenaaminen ja kova tahto veivät Martinezia eteenpäin ja hän lähti ottelemaan Joensuuhun hotelli Julien kisoihin vuonna 1992. Hän voitti matsin tuomariäänin 2-1 ja pisti saman tien

hulinaksi. Illan lyhyt kuvaus Martinezin omin sanoin: "Raavin kehässä munia ja hypin ilmaan. Pietua (=Mika Pietilää) haukuin hiireks saunassa ja sammuin hotellin käytävään. Sain puolen vuoden kilpailukiellon Julie hommasta, jota kukaan muu ei oo koskaan saanu."

Pari vuotta myöhemmin Martinez teki paluun thaikehiin. Alun matsit olivat täyttäneet raivokohtausta ja siten ne menivät tuon tuosta penkin alle. Hän pääsi myös mukaan vuoden 1998 EM-kisoihin Barcelonan lähetyville Calafeliin, johon hän osallistui alle 81 kiloisten sarjaan selvästi ylipainoisena. Kisoihin osallistui myös Putsin hyvä ystävä, jota Putsin pyynnöstä tässä artikkelissa kutsuttakoon Uncle:ksi. Ensimmäisessä ottelussa Martinez kohtasi Portugalin edustajan, jota hänen joukkueensa kannusti raikuvien "Purtuuu-gal" huudoin. Vastustaja rupesi myös egoilemaan matsissa ja sota syttyi saman tien. Likaista peliä pelattiin puolin ja toisin, kun veret kuohahtivat. Kun ottelu päättyi ja ottelijat otettiin keskelle, vastustajan käden noustessa tämä huusi lujaa tuulettaen ja näytti sitten keskisormea Martinezille ja kertoi terveiset hyvin tunnetulla englantinkielisen fraasilla. Martinez olisi hyökännyt vastustajansa kimppuun, elleivät Mustokset olisivat olleet kulmassa. Turnaus oli sinänsä katastrofaalinen vieraan lajin pistetuomareitten suhteen ja tämänkin tuomio oli hiukan kyseenalainen, portugalilaisen lopputempauksesta puhumattakaan. Vaikka kysymyksessä olikin urheilumatka, lähti tutkaparilla homma käsistä, kun viihdepuoli alkoi kutsumaan.

Pojat ryyppiskelivät hotellihuoneessa muitten koettaessa valmistautua otteluihin. Illemmalla kaverukset sitten päättivät lähteä hakemaan revanssia ja kulkivat hotellin käytävillä kysellen englanniksi "which way" ja näyttäen omaa painosarjaansa. Lopulta he löysivät portugalilaisen huoneen oven ja alkoivat koputtelemaan, että nyt olis revanssin paikka. Ovi pysyi kiinni ja ei:tä huudettiin sisäpuolelta. Miehet kunnostautuivat myös käymällä alasti uimassa uima-altaassa ja juostessaan karkuun hotellinjohtajaa, muistettiin taas käydä koputtelemassa ovia. Martinez ja Uncle lähtivät tutustumaan Barcelonan yöelämään ja tulivat huijatuiksi ikivanhassa kolme kuppia ja pallo silmäkääntötömpussa. Sitten miehet kävivät tilaamassa tatuointipajasta Superman logot rintaan ja lähtivät etsimään Espanjan muukalaislegioonan värväystoimistoa. Tämän jälkeen kello kolme yöllä he soittivat läpi kaikki nykyiset ja entiset tyttöystävät, että "nähdään kolmen vuoden päästä, kun me tullaan legioonasta". Paikallinen jengi yritti myös ryöstää kaksikon, joka veti heti selät vastakkain siihen saakka kunnes santarmit

ajoiivat kaikki tiehensä. Tappioista masentuneet Putsi ja Uncle ajattelivat ostaa myös ankanpoikasen säiliin. Sitten he luopuivat ajatuksesta, koska lähtiessä ankanpoikanenhan olisi pitänyt kuitenkin tappa. Reissussa räjähtyneet veljekset selviytyivät loppujen lopuksi hotellille ilman rahoja, tatuointeja, värväyspapereita ja ankanpoikaa. Sohvalle nukahtanut Martinez uhkasi repiä hyväsydämiseltä Mika Pietilältä korvat irti tämän ottaessa häneltä kegät jalasta ja kantaessaan hänet sänkyyn nukkumaan. Tämä oli Martinezin viimeinen remureissu.

Ennen vuoden 1999 Kings Cuppia Martinez oli serkkunsa kanssa Andeilla reppumatkalla. Kun reissussa oltiin, serkkukset ottivat tietysti "pikkuisen huikkaa" ja näin Putsi muistelee yhtä iltaa eräässä Andi-kylässä: "Serkkun kanssa otettiin kylä haltuun, käveltiin tulisilla hiilillä ja haastettiin inkkareita. Kyläläiset alko heittää dynyä jalkoihin, juostiin niin vitusti, ei auttanut muita." Samalla matkalla Martinez pääsi seuraamaan Inkojen Tinku-juhlaa, jossa koko kylä otti viinaa 3 päivää ja alkoi uhraamaan verta jumalille hyvän sadon tuottamiseksi. Lapset tappeli lapsia vastaan, naiset naisia, miehet miehiä ja vanhukset vanhuksia vastaan. Kaikki löivät toisiaan heijarilyönneillä nauraen humalassa veripäissään, ainoana suojanaan vain paksu huopahattu leuan alle solmittuna. Kyläläisiltä tuli verta suusta, hampaita lähti ja pullahtipa yhdeltä silmäkin kuopastaan. Muutama kyläläinen toimi "tuomarina" ruoskan kanssa erottaen tappelijat, etteivät he tappaisi tai heittäisi kivillä toisiaan.

Kesällä Martinez aloitti Uncle:n kanssa tositreeneit Putkitien salilla. Miehet veti melkein päivittäin kymmenen erää sparrilla lyöden toisiaan täysillä iskuetäisyydeltä. Potkut ja "muut kikkailut" olivat sivuosassa. Alkeiskurssilaiset kokosivat kisoja varten puretun kehän, koska "kuula oli niin jumissa". Miehet olivat sitä ennen treenanneet muutaman neliön kokoisella superlon alustalla. Samana vuonna Martinez voitti SM:n sekä Kings Cupin Thaimaassa, jossa hän tyrmäsi avausottelussa päähänpotkulla thaimaalaisen. Martinez on tähän päivään mennessä viettänyt aikaa Thaimaassa harjoitellen ja otellen yli kaksi vuotta. Pattayan thainyrkkeilijöille legendaarisessa Best Friend Barissa Martinez on otellut paljon otteluita sekä voittaen että häviten. Pattayan Sityothong "harjoittelucämpi" on ollut Peten mielestä se paras paikka harjoitella, josta ensimmäisenä muistuu mieleen armoton hatuili. Olet vaikka kuinka kovassa kunnossa tahansa, he tulevat ensiksi kokeilemaan vatsaa ja sanovat, että olet lihonnut. Martinezin

mielestä Thaimana paras Thaimaan opetus on se, että "mujillakin voi olla munat".

Menestyksekkäs amatööriura päättyi vuonna 2000 amatöörien maailmanmestaruuden voittoon. Martinez sai ensimmäisessä ottelussa vastaansa ukrainalaisen, joka ei kestänyt nopean suomalais-bolivialaisen kyydissä. Kahden erän jälkeen Martinez oli voitolla ja kyseli erätauolla kulmassa, että "tyrmäänks mä ton urpon?" Hänen polvensa loukkaantui myös ensimmäisessä ottelussa ja Martinez vitsaili kipeää polveensa hotellihuoneessa kysymällä muilta opastusta lääkärissäkäyntiin, "mikä on thaimaaks poikki?"

Ammattilaisura on Putsille ehkä sitä ominta juttua, sillä mitä pitempiä erät ovat ja mitä enemmän niitä on, sen parempi hänelle. Nykyään K1 MAX:ssa otteleva Ole Laursen tuli tyrmätyksi toisessa erässä Skandinavian mestaruusottelussa ja vahva Sergei Golyaev paineli karkuun paniikissa ammattilaisten EM-ottelussa. Kuuma latinoveri on kuohahtanut vain kerran yli äyräittänsä ottelussa hollantilaisesta Olivier Elizabethia vastaan, jossa hänet diskattiin maassa makaavan potkaisemisesta. Martinez kuitenkin voitti Elizabethin uusintaottelussa ja myönsi mokanneensa heidän ensimmäisessä kohtaamisessaan. Ennen ammattilaisten MM-ottelua Martinez puolusti EM-titteliansä kerran voitokkaasti sekä tyrmäsi thaimaalaisen Chaweng stadionilla Koh Samuilla, Thaimaassa. WMC:n MM-ottelussa Martinez kohtasi hollantilaisen Clyde Petresin, joka ainoana vastustajana on koskaan notkauttanut Martinezin polvia. Tosin Petres hävisi ottelun selkeästi, joten onnenkantamoinen laskettakoon kauneusvirheeksi.

Tällä hetkellä Petri Martinez toimii Helsinkiin Thaiboxing Clubissa päävalmentajana sekä Suomen Muay Thai liitossa naisten päävalmentajana, jossa pestissä hän luotsasi naisten maajoukkueen viime vuoden MM-kisoissa neljään maailmanmestaruuteen sekä turnauksen parhaimmaksi naisjoukkueeksi. Miesten ja naisten eroista thainyrkkeilijänä Martinez luonnehtii näin: "Kovaa ne ämmätki vetää, mut ne on eri planeetalta."

Vaikka Martinezilla onkin hurja nuoruus takanaan, niin nykyään tämä huumorintajuinen "läpänheittäjä", on omistautunut täysin urheilulle ja perheelleen. Muutos kiljupunkkarista Muay Thain maailmanmestariksi ei käy käden käänteessä, mutta jos on vain riittävästi halua, niin mikä tahansa on mahdollista.

Martinez taistelun tiimellyksessä.

NÄKÖKULMIA PETESTÄ:

Harri Nieminen – thainyrkkeilijä, punkskenessä 1987–1991

“Ahdisti ystäväni Kummolaa, joka pakoili koko Ruisrockin ajan, kun sillä oli Foreskins-merkki farkkuliivissä. Martinez luuli, että se oli natsi, vaikkei se ollu, ja loppujen lopuks Putsi diggas sitä bändiä. Ristiriitanen hahmo, josta ei ota selvää, onko se tosissaan vai ei. Valmentajana vaatii paljon ottelijoiltaan mutta on omistautunut ottelijoilleen. Erittäin vaativa ja pitää kovalla tavalla yllä reilua peliä. Alkuun oli järkytys nähdä Putsi thaikuvioissa.”

Kai Mustonen – valmentaja 1989–1999

“Paras muisto Petestä on Kings Cup -99, kun hän voitti sen. Ja sitten kun Pete otteli Vähäniemeä vastaan SM:ssä 1999. Suuri sydän tulee ekaks mieleen, jos tatuointeja ei lasketa.”

Marco Nieminen – kehätuomari 1991–

“Muistan parhaiten yhden jutun, kun Helsinki Thaiboxing Club oli Ruskeasuon ratsastustallien urheilutiloissa. Otin alkeiskurssi-ilmoituksen nimiä vastaan, ja porukka käveli jonossa ilmoittautumaan. Kuulin nimen Petri Martinez ja katsoin siihen viereen ja näin ensiksi maiharit, sitten punkkarifarkut hakaneuloja täynnä, jätkä täynnä niittä ja rotta istu olkapäällä. Ajattelin, jep jep, siinäpä meillä on varsinainen mestari.”

Janne Mustonen – valmentaja 1996–1999

“Muistan sen, miten Pete kasvo sen EM-reissun, niitten pikkuhuikien jälkeen. Se otti eka turpaan, ja sen jälkeen tuli herätys. Sitten ei tarvinnu enää kyseenalaistaa juttuja.”

Mika Pietilä – kilpailijakaveri 1992–1998

“Kerran Pete potkas jälkitilanteesta kurkkuun, ja mä säin sätkyn, vaikka olenkin rauhallinen ihminen. Pete sanoi, kyllä jälkepäin, että tuli mokattua. Sanoiko se mua hiireks? En mä muista tota, mä varmaan nauroin. En mä osaa ottaa nokkiin.”

Sari Skott – harjoituskaveri Putkitien ajoista vuodesta 1992 lähtien

“Pete näyttää niin miehille kuin naisillekin käytännössä, missä on maksankärki. Jos ei kerrasta opi, niin näyttää uudestaan.”

Riku Immonen – kulma-avustaja 2000–

“Olin Peten kulmassa hänen EM-ottelussaan, ja Pete valiteli ennen matsia, että maha on tosi kipeä. Matsissa Pete otti Golayavein iskut suojaukseen ja yhden tosi kovan lyönnin suoraan maksankärkeen. Petellä ei ilmekään värähtänyt. Sitten yhdessä tilanteessa Pete jattas tätä kaveria hirveellä raivolla, ja jalka jäi alaköyden taakse. Näytti siltä, että narut lähtee irti, kun Pete lähti hyeenana jätkän perään. Fiilis oli kuin olis katsonut pyörremyrskyä kahdesta metristä.”